

Meervoudig risicogedrag; risico voor gezondheid of gebruik van zorg?

Droomers M., G.C.W. Wendel-Vos, A.J. Schuit, M.A.R. Tijhuis
Centrum voor Preventie en ZorgOnderzoek, RIVM
E-mail: mariel.droomers@rivm.nl

Mensen die zich ongezond gedragen, blijken er vaak meer dan één ongezonde gewoonte op na te houden. Zo nuttigen rokers ook vaker overmatig veel alcohol. Ongezond gedrag lijkt dus te clusteren in meervoudig risicogedrag. Daarnaast komt meervoudig risicogedrag vaker voor bij bepaalde bevolkingsgroepen.

Deze studie heeft ten doel de relatie tussen meervoudig risicogedrag en gezondheid of het gebruik van de gezondheidszorg te beschrijven.

De gebruikte gegevens zijn in 2000 en 2001 verzameld in het kader van de tweede Nationale Studie naar ziekten en verrichtingen in de huisartsenpraktijk. Tijdens een interview aan huis hebben 4.567 respondenten van 21 jaar of ouder vragen beantwoord over hun leefstijl (roken, alcohol consumptie, lichaamsbeweging, groente en fruit consumptie, en het gebruik van drugs), gezondheid (ervaren gezondheid, acute klachten, chronische aandoeningen) en contacten met de gezondheidszorg.

Mensen die meer ongezonde gedragingen rapporteren, zijn niet ongezonder dan mensen die zich gezonder gedragen. In tegendeel, gezonde mensen blijken zich vaker schuldig te maken aan meervoudig risicogedrag dan mensen met een minder goede gezondheid. Ook mensen die geen gebruik maken van zorgvoorzieningen of medicijnen blijken vaker meervoudig risicogedrag te rapporteren dan mensen die wel zorg gebruiken of medicijnen slikken. Dit geldt ook voor mensen die geen gebruik maken van preventieve zorg, zoals de tandarts of de griepvaccinatie.

Ongezonde mensen en diegene die reeds gebruik maken van de gezondheidszorg lijken in mindere mate bereid gezondheidsrisico's te nemen en zich dus gezonder te gedragen.

PRESENTATIES: JEUGD EN GEZONDHEID 1

Voorzitter: dr. H. de Koning

Prevalentie van borstvoeding in Nederland en het effect van invoering van het 'Baby Friendly Hospital Initiative'

C.I. Lanting,¹K. Herschderfer,²J.P. van Wouwe³

¹ arts-epidemioloog

² verloskundige

³ kinderarts, Divisie Jeugd, TNO Preventie en Gezondheid

E-mail: ci.lanting@pg.tno.nl

UNICEF lanceerde in 1991 het 'Baby Friendly Hospital Initiative' (BFHI) om het geven van borstvoeding te bevorderen. Het accent ligt op verbetering van begeleiding en ondersteuning in de zorg. Het BFHI beoogt instellingen te certificeren als deze aan internationale criteria voldoen ("Tien Vuistregels"). Het BFHI wordt in Nederland gecoördineerd door "Zorg voor Borstvoeding", en richt zich op organisaties voor kraamzorg.

Doel van het onderzoek is (1) het actualiseren van landelijke borstvoedingscijfers en (2) vast stellen of er een effect is van de

invoering van BFHI.

TNO-PG stelde een vragenlijst op, die van november tot april 2000-2003 op consultatiebureaus uitgedeeld werd aan moeders van zuigelingen in de leeftijd 0-6 maanden. De vragenlijst informeerde naar het type melkvoeding, duur van borstvoedingsperiode, motivatie om te starten en te stoppen met borstvoeding en de achtergrond van moeder, kind en partner.

14.450 vragenlijsten zijn verstuurd, 9.133 (63%) werden ingevuld teruggezonden. In de periode 2000-2003 startte 78% van de moeders met het geven van borstvoeding. Een derde hiervan stopte in de 1^e maand; bij 3 maanden kreeg nog 1: 3 (33%) zuigelingen exclusief borstvoeding. Op de leeftijd van 6 maanden was dat 1: 6 (18%). Daarnaast krijgt 9-15% borst- en kunstvoeding gecombineerd.

Er werd een stijgende trend gesignaleerd in het starten met borstvoeding en de duur van de borstvoedingsperiode. Het BFHI bleek een voordelig effect op het starten met borstvoeding te hebben (odds ratio 1,2; 95% betrouwbaarheidsinterval 1,0-1,4); niet op het doorgaan met borstvoeding.

Op grond van de resultaten concluderen we dat:

Tweederde van de moeders start met borstvoeding, 1:6 zuigelingen wordt op leeftijd van 6 maanden nog volledig met moedermelk gevoed.

Een toenemend aantal moeders start met borstvoeding.

Invoering van het BFHI in Nederland heeft een voordelig effect op het starten met borstvoeding.

De ontwikkeling, implementatie en evaluatie van een lespakket over orgaandonatie en registratie voor middelbare scholieren

Reubsaet A.,¹J. Brug,^{1,2}J.P. van Hooff,³H.W. van den Borne¹

¹ Universiteit Maastricht, Capaciteitsgroep

Gezondheidsvoorlichting

² Erasmus MC Rotterdam

³ Academisch ziekenhuis Maastricht

E-mail: a.reubsaet@gvo.unimaas.nl

In de afgelopen decennia is gebleken dat er een tekort is aan donororganen en -weefsels door het groeiende aantal transplantaties. Hierdoor kent Nederland lange wachtlijsten voor een transplantatie. In 1998 heeft de Nederlandse overheid getracht dit probleem aan te pakken door de invoering van de Wet op Orgaandonatie. Echter, slechts 37% van de Nederlandse bevolking heeft een orgaandonatiekeuze laten vastleggen in het Donorregister. Het percentage 18-jarigen dat een keuze laat vastleggen, is zelfs nog lager (34%).

Om het registreren van een orgaandonatiekeuze onder Nederlandse jongeren te stimuleren, is een lespakket ontwikkeld dat jongeren voorbereidt op het nemen van een weloverwogen beslissing over orgaandonatie. In het kader hiervan zijn twee determinantenstudies en focusgroepinterviews uitgevoerd. Het lespakket bestaat uit drie onderdelen (video met groepsdiscussie, interactieve cd-rom met getailorde informatie, oefening met invullen van registratieformulier) welke afzonderlijk zijn getest in pilotstudy's. Het effect van het totale lespakket is getest in een post-test only RCT met 2868 scholieren.

De resultaten van Multilevel analyses laten zien dat scholier-